

R M K I.

1725

The image shows the front cover of an old book. The cover is decorated with a marbled paper pattern in shades of brown, tan, and black, featuring a swirling, organic design. The spine, visible on the left, is made of a textured, gold-colored material, possibly leather or cloth, and is decorated with blind-tooled lines. A small, rectangular, light-colored label is affixed to the spine, containing the text 'R M K I.' and '1725'.

Flung. O. f.

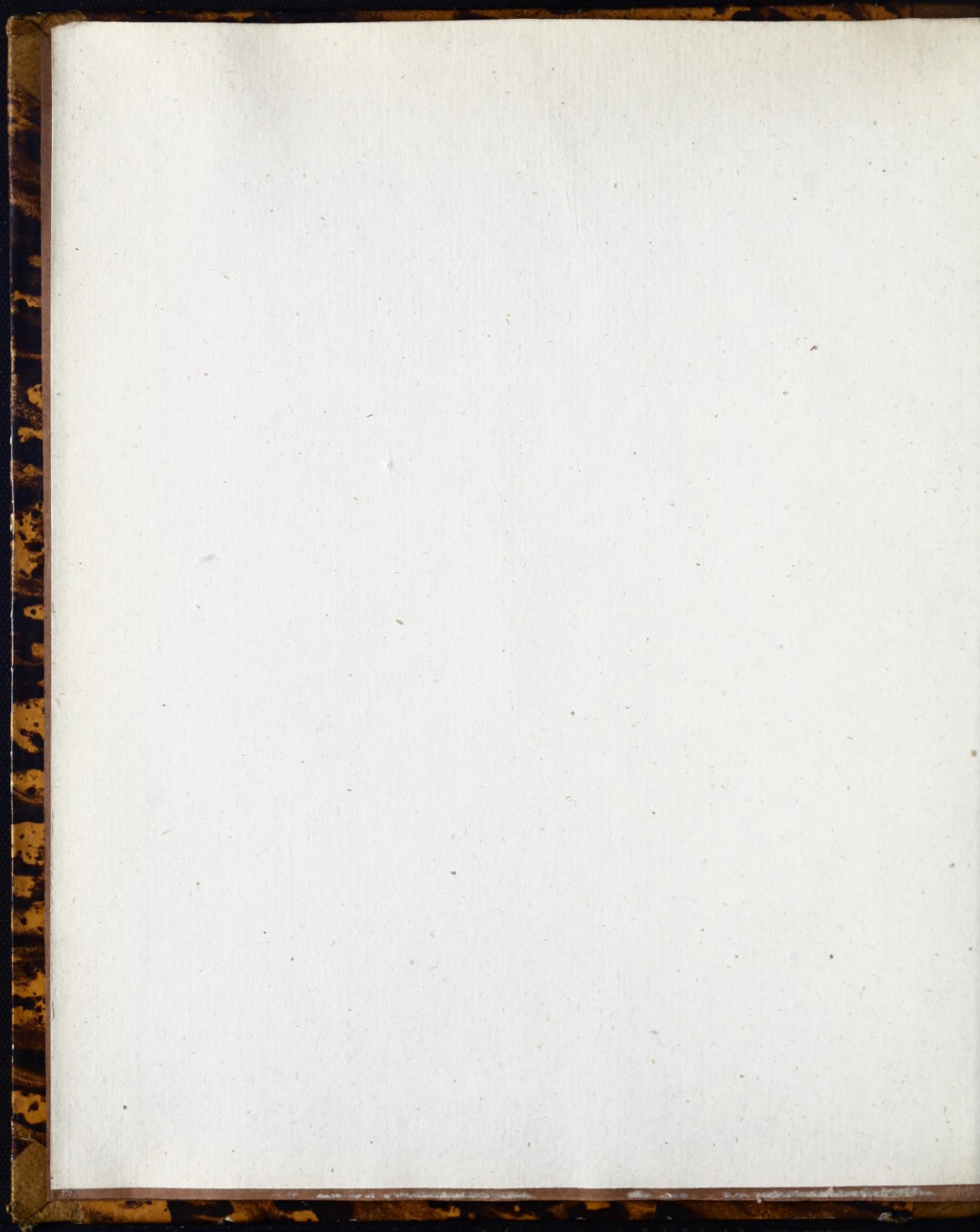
690. h.

point

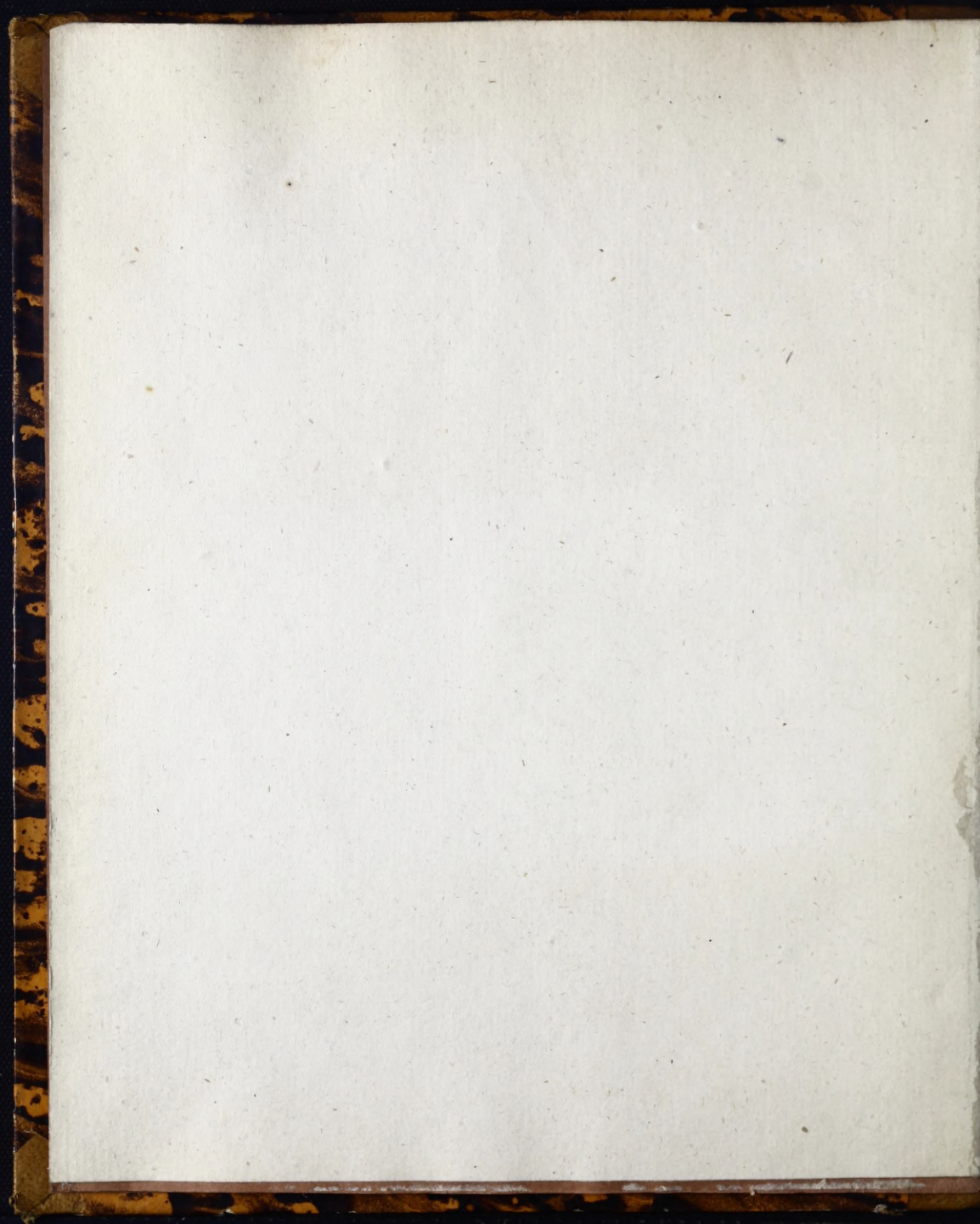
1825.

(teljes)

1725

2.

A

Lélek, Krístus Fejedelem, Testamentomi Vére
által véghez ment Váltáságnak Tökéltetésé-
gét, a' boldogságban szerelemmel szívet nyug-
tató Edességét, Istennek itt való Kegyelembéli
Országában szomjuhozó Szenteknek Lelkét
a' Váltáságnak Kintsei közzül ki vett
clevenítő örök

NYUGODALOM,

Avagy

Olly halotti Sz. Elmélkedés, a' melly, hatvan öt esztendőket élt a-
zokban fok nyomorúságokkal, fáradságos járá-
sokkal, gyakoroltatott

T E K I N T E T E S U R

NEMESSANYI BALINT

U R A M,

Nemes SÁÁROS Vármegyének Fő rend Asseszo-
ra, igaz Magyar Haza Fia, meg-hídegült Testének
Sirbe való tételekor véghez ment.

RIMASZOMBATI KAZAI JÁNOS,

Eperjesi Reformatus Minister által.

Éski-borsátatott a' Lélek Váltása Igazságának örök
Lineái közzé bé szorítatott lelkek Vigasztalá-
sára a' Méltóságok engedél-
méből.

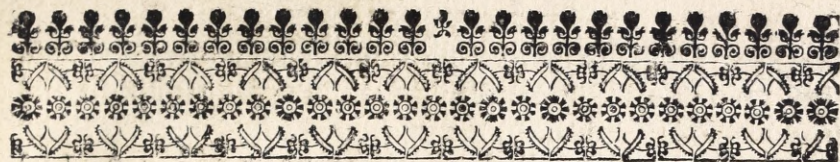
Nyomtattatott BARTFAN. 1707.

Vitéz László Pap János Ul. Húgar

N E M Z E T E S DRÁVETZKI MÁRIA

Afzszonyom.

A Harmadikéghen Isten Örök Testamentomára megtanitatott Sz. Pál Apostol által, 2. Kor. 12. a régi Szenteknek, magok után hagyott jó tanú bizonyoságit az Anyaszent-egy házának Szerelmese Krisztus-Fejedelem meg-iratta Sidok. XI. rész. azon jónak az Új Testámentomi Szentekben való szélesebb ki terjedésére, Rom. 15: 4. hogy a kiknek születések és életek folyása Isten előtt tisztességes volt, halálok lenne drágalátos Solt. 116: 15. és ha életekben magok után jó tanúbizonyoságot nem hagytanak; hagynának halálokban: tudni-illik az ő meg-hidegült Testek felett lett Sz. Predikátziokat; mellyeknek édes magva, az ő Koporsójokat néző előknek szíveken bér esvén, Isten szorosab barátságába bér kötöfőnek: nem kéilem hogy a meg-hólt Urnak közölünk el-költözött Kegyelmed Férjének, mind születése, mi-vel keresztyén Szülők által lett, mind élete: a Szentek előtt kedves: Isten előtt betsületes, mind halála drágalatos nem lett volna; mi-vel Isten Házában neveltetett fel. Hogy azért mind születésének mind életének mind halálának jó tanúbizonyosága lenne; más kegyes Lelkek kérésére akkori Tanításom ki-botsáttatott noha nem Kegyelmed kívánsága szerint, mindazáltal több özvegyekközött Kegyelmed özvegységének-is vigasztalására.

Mikoron az 1706-dik Esztendőben, Szent György havának XI. dik napján az első Tanítás az háznál véghez menvén, a' Testet az *Asgúti* Templomba bévittek volna: R. KAZAI JÁNOS az *Eperjesi Helvética Confess:* lévő Gyülekezetnek Prédikátora az ISTEN székibe felálván,
ISTEN előtt így kezdé el szavait.

I M A D S A G.

A' Halálnak sebeit, maga szerelmes Vérével meg-édesíthető szelid engedelmes természetű KRISTUS FEJEDELEM légyen minékünk mind életünkben mind halálunkban egyetlen egy fő Vigasztalásunk és soha meg nem változó Nyugodalmunk, Amen.

KÉSZÍTŐ BESZÉD.

Bűnnek el petsétlésére, és a' meg oszlohatatlan Sz. Háromságnak egy dicsőségű székelyei között lett örök Tanátskozásban el gondolt Igazságnak meg-hozására Dan.9: 24. el rendeltetett *Kristus Fejedelm* 25. a' bűnnek bé petsétlése és az igazságnak meg-hozása, az-az Fel.támadása után így szól Péternek: *Péter szeretsz é Engemet?* Ján 21. 25. 16. 17. Ugy vagyon ugyan, hogy akkoron maga hazudni nem tudó szája által kérlette sz. Pétert ha szereti-é. De val-lyon e' mái napon, mint kérdi Isten az embert, ha szereti-é

Őt? mert kétség kívül kérdi; mivel szintén ollyarén bűnös-
sók vagyunk mint sz. Péter: őt útakon tudakozódik Isten a'
felől az Emberektől.

I. A' Sz. Írálok által. Ezekben pedig kétképen. (I.)
Le rajzolja magát Ki és Mitsodás légyen, az-az, minden
rökéllerefségeit, illendőségit, szépségit mutogatja, mellyek-
ből ki tertzik, ha ember kívánhatja-é Istent avagy nem: illye-
nek immár hogy ő Teremtő Jelen. 4: 11. Gondviselő Mátt. 10.
30. 31. Megváltó Jelen. 5: 9. Megszentelő Ezek. 37: 28. Meg-
igazító Jerem. 23: 6. Megdicsőítő Jelen. 7: 16. 17. Mind ezek
pedig follynek ama' szövetségéből, mellyet Isten kötött A-
brahám-mal illy ígérettel: *Lészek tenéked Istened és a' te magoda-
nak te utánad*, az-az, valami kívántatik boldogságodra Terem.
17: 7. mellyeket ha ki valójában megfontol, ámbár ne lássa
az Istent, mindazonáltal gyönyörködtevéen magát azokban
szerecheri Istent. Mint a' Délnek Királyné Aszfzonyja, tsak
hallotta, nem látta Salamoni méloságos dicsőségét, minden
emberi értelmet magában foglaló böltsességét; mindazon-
által nyughatatlan kívánsággal viseltetett iránta 1 Kir. 10: 6. 7.
Dávid is mikor ezeket elméjében forgatná így szól Solt.
42: 2. *Miképen kívánczik a' szarvas a' folyó.vizekre, akképen
kívánczik az én lelkem te hozzád Isten.* Lásd Solt. 63: 2. és
84: 3. (II) A' Törvényt és annak summáját eleibe irván az
embernek Ki jöv. 20. Mátt. 22: 37-39. ez által pedig három-
képen tudakozódik Isten maga szerelmérül. (1) Ki adván
a' Törvény kívánságát, melly e' kettőből ál: *A' ki ezeket tse-
bekeksi él azokban* Levit. 18: 5. *Ismeret, Atkozott a' ki be-nem tellye-
szi tselekedettel a' Törvénynek igéit* Móf. V. k. 27: 26. (2) An-
nak erőtlenségét a' lelki ismeret előtt nyilván valóvá tévén;
hogy tudni illik a' bűnöst nem igazíthatja Rom. 8: 3. mivel a'
Törvény, melly adatott az életre, találattott lenni az halálra
Rom. 7: 10. a' melly azt téfzi, hogy a' Törvénynek meg-
igazító

igazító ereje változott kárhoztató erővé a' bűnért, és a' bűn mellé álván azzal együtt kötelezi a' bűnöst a' veszedelemre: innen mondatik *bűnnek Törvényének*, Rom. 8: 2. nem, mint ha a' bűnt javallaná; hanem a' bűnnek a' bűnös ellen való kívánságát *ratificálván* és helybe hagyván, *hogy a' ki bűnt tse. lekeszik méltó legyen halálra*, ezt a' Törvény mondja Rom. 1: 32. (3) Istennek, a' bűnért, a' Törvény és a' bűn uralkodó és kárhoztató jussa országlása alá rabul adatott Ember körül való munkáit mutogatván: az az, mi módon szerelmes Fia által a' Törvénynek *eleget tett* Rom. 8: 3. *A' bűnnek és a' halálnak Törvényét, élet Törvényévé változtatta*, 1. 2. a' bűnöst a' Jézus vére által *meg-igazítja* Rom. 3: 26. a' bűnöst a' bűnnek országló és kárhoztató jussa alól fel-szabadította Rom. 7: 1. 6. hogy a' kik eddig a' bűnnek a' Törvény által mint egy jegyesi voltak, lennének ISTEN örökösi, Ján. 1: 12. Kétség kívül láttatik ide tzelozni Bálám midőn így szól IV. Móf. 23: 10. *Haljon meg az én lelkem az igaznak halálával*, mert a' napnál világosab az, hogy ő mint bűnös a' Törvénynek országló átka alá rekesztetett, mellynek magá erejéből kívánságát hogy bé töltse a' bűnnek bé-jövetele után épen lehetetlen, azért kívánja azt a' halált, melly azoké, kik a' *Krisztus Fejedelem* Testamentomi vére által igazakká lévén, meg-szabadultanak a' Törvénynek uralkodása alól, kiknek halálok drágalátos Isten előtt, Solt. 116: 15. Nem úgy mint az hitetleneké veszedelem, Solt. 49: 15. 20. 21. Mind ezek, meg-fontoltatván a' jó Lélek által mint Istennek elevenítő tulajdonsági és munkái fel-indichatják az embert Isten szeretetire, Láf. sz. Pált mit mond Filip. 1: 21. 23. és 3: 8 9. Sőt minden Szentek ezért szerették Istent eleitől fogván: mert mivel Isten szerette őket, meg-is igazította a' Jézusban.

II. *A' Sacramentumok* által kérdi ISTEN az Embert ha
szere-

szereti-e őtet? kivált pedig az UR Vatsorája által; mellyben Isten mind magát, szerelmét, szerelmének Fiát a' Jést és minden kegyelmeit mi velünk közli, hogy azon lelki vendégségben egyesülvén a' Jéssal, és az ő testében és tson-
taiban béforrasztatván, Efés. 5: 30. 1 Kor. 10: 16. lennének Istennek fiai 1 Ján. 3: 1. Mi lehet pedig annál szerelmesebb? és mi indíthatja fel a' lelket inkább Isten szeretetire? mint az hogy a' kik eddig ördög nemzetségi, Ján. 8: 44. mérges kígyók fajzati voltanak Matt. 12: 34. lennének ezután Isten Nemzetségi és Fiai. Tsel. 17: 28. Ján. 1: 12. 13.

III. A' Szent Lélek ajándékinak közlése által emelgeti Isten a' lelket a' maga szeretetire! ilyenek a' Hit, Reménység és a' szeretett. A' Hit az, melly által minket *Isten magának eljegyez*, Hof. 2: 19. A' Reménység az, melly minket a' nyomoruságok hanykodó habjai, a' testnek, e' világnak, a' bűnnek, az ördögnek, ellenünk való tufakodási között, meg erősít, Síd. 6: 18. 19. A' szeretett az, melly minket Isten szorosabb barátságába bétészen: Sz. János mivel igen szerelmes vala, a' Jéssal *mellyén nyúgoszik és aluszik vala*, Ján. 21: 20. A' Hit az melly minket *meg igazít*, a' bűnnek kötelefsége alól fel szabadít, *Istennel egyesít*, Rom. 3: 28. A' reménység az, melly által várunk ez élet után *maradandó várost*, Síd. 13: 14. A' szeretett az, melly által noha e' Testben sátorozunk, mindazáltal úgy élünk *mint mennyei Polgárok*, Filip. 3: 20. Római Polgárnak lenni régen nagy diúség volt, melly veszendő vala; hát mennyivel mennyei Polgárnak lenni, melly soha el nem vész. Rövideden, mind ezek arrúl résznek tanúbizonyságot, hogy a' bűnöst megigazító Isten mi bennünk lakozik, él, és munkálódik, a' mellynél mi lehet szerelmesebb?

IV. *A' világi jók által*, serkenti Isten a' lelket a' maga szerelmére: ilyenek a' Napnak feljötte, lementé, ételed, italod, életed, lépésed, nyugalmaid, pénzéd, kintsed, Uraságod, tisztéd,

tisztéd, méltóságod, másoknak hatalmad alá való vettetésed, mellyeket ISTEN azért közöl veled, hogy ezekben ezekért szerezsed az Istent. Meg gondold mit mondok, mert ritka példa a' Napnak alatta, a' ki mind ezeket kormányozná, vagy ezek által kormányoztatnék Isten szeretetire.

V. *A' világi gonoszok által kényszeríti Isten Embert a' maga szeretetire: ilyenek a' fáradság, fegyver, vér-ontás, betegség és a' halál, mivel e' világot igen szerető Ember e' világi jók által nem hogy felserkentethék Isten szeretetire: Sőt inkább gyakran azokban, azokból folyó nagy dicsőségben igen messze el távozik Istentől; igen böltsen Salomon Péld. 30: 8. 9. Ne adj Uram gazdagságot, talám világi jókat, hogy azok tégedet én velem el ne felejtessenek; ezt keservösen szemlélheti a' Kegyes Lélek e' világi jókban meg kövéredet nyakukban: hogy Isten azért a' gonoszokat az emberre bocsátja, cselekedni e' végre, hogy ha a' jók fel nem serkentenek, kényszerítsek a' gonoszok által az Isten szeretetire. Manassét virágzó állapotja nem serkentethet fel az Isten szeretetire; de melly igen kényszeríték a' vas lánczok, 2Kronik. 32: 10. 12. Mind azért, hogy a' bűnnek vége szakadjon, melly ellenkezik az Isteni szeretettel, kiváltképen az halál által, melly véget vét a' bűnnek.*

ALKALMAZTATÁS.

IMé az ISTEN egy gyászos koporsót tett szemünk eleibe, mint halálnak jelét, melly által tudakozodik maga szeretetiről. I. Azon gyászos koporsóban fekvőről kérdi Isten szereteté ötöt? Ugy vagyon, tartozik, mert nem merem mondanom hogy Isten szerelmében ne nyugodnék. II. Tégedet kérd Özvegy, ki könyhullatásiddal ásztarod Féried gyászos boltját, szereteted Istent? Ugy vagyon, tartozol, mert az Özvegyek édes Attyának szerelmes keze ez. III. Titeket neveletlen siránczó árvák, szeretitek Istent? Ugy vagyon,

vagyon, tartoztok, mert az Arvának édes Attyának szerelmes vefszetje ez. IV. Mi tölünk, kik e' gyászos koporsót nézni ide jöttünk, szeretjük-e Istent? Ugy vagyon tartozunk, mert életünknek és halálunknak örökös Ura tette ezt előnkbe, hogy fel indítaná maga szeretetire. Az Isten kérdi e' gyászos koporsó által ha szeretjük-e ő Felségét? Hogy azért Istennek e' kérdésére megfelelhessünk, egyes szível lélekkel meg-hajtván alázatoságunknak térdeit az Urhoz a' mi nyugodalmunkhoz imádkozzunk ekképen.

I M A D S A G.

A Maz örökké-való Testamentomnak szövetséges vérével meg-szenteltetett, Királyi és Papi Nemzetségből álló, Isten, Seregeinek nyugodalmas Királyja szelid engedelmes természetű KRISTUS FEJEDELEM! a' kibén és a' ki által mindazok kikre a' te érdemes vérred szerelme árnyékoz, győzödelmeskednek minden el-lenségek ellen. Mit mondjunk mi-is? nem egyebet hanem pa-naszolkodhatunk; mert hadakozik mi ellenünk a' Test, hadakozik e' világ életnek kéveltségével, szemeknek bujálkodásokkal, Testnek tisztá-talan kívánságával; hadakozik az ördög Testnek lágyságával, bűnnek édeségével, e' világ lelket vesztő gyönyörűségeivel; sőt ha meg-nem átkoztad volna a' Sátánt, hogy port egyek a' hasán járjon, ki-vánná a' te szenteidet-is maga hálójába keríteni, mi pedig még ama' menyei hazán kívül a' bűnnek pusztáján *Sátorozván* erőtelenek va-gyunk a' te szerelmedben; azért moss-meg minket érdemes véred által, hogy ebben vitézkedhessünk a' Test, e' világ, és az ördög ellen; erősíts-meg szerelmeddel az halál ellen, mert úgy látjuk, nem vált-hatja-meg senki attyafiát, nem adhatja-meg Istennél lelkének váltsá-gát: mert drága a' Léleknek váltsága, és nintsen sem bőls, sem bo-lond, sem szegény, sem gazdag, sem Ur, sem szolga, ki az halál ellen volna menteseges, és az halált el kerülhetné, hogy a' koporsóba menni, és a' sírbeszalanine kellenék, azért vigasztaly-meg minket az halál ellen, mint minden vigasztalásoknak Istene nagy Isten, AMEN.

Fel-vett

❁(❁)❁

FEL VETT SZENT LETZKE.

Sólt. XLIX. 7. 9. *Avagy mások Bibliája szerint*
 XLVIII. 7. 9.

Drága a' Léleknek Válsága.

Nem dolgokat kell az embernek, a' maga szívében halhatatlan és nyughatatlan emlékezetben tartani, és maga lelki-isméretinek belső rejtinek táblájira, meszsze ki tündöklő betűkkel beírni; úgy anyira, hogy nem csak, hogy legyenek az ő szívében elrejtve; hanem hogy szüntelen előtté forogjanak; sőt még álmában is ha lehet, azokkal álmodjék, azokkal feküdjön, azokkal keljen, azokkal járjon. *Első*, az Halálnak ideje. *Második*, amaz utolsó számadás, mellyben számot véssnek egy hitjában való szótskáról is, Mátt. 12: 36. *Harmadik*, Halálántúl-való dolgai, mellyek vagy jók, vagy gonoszok lehetnek. *Negyedik*, az ördögnek mindenütt megverett hálói, mert azok szent Írás szerint báldogok, és báltsók, kik ezeket megfontolják.

I. Mikoron az halált meg-gondolod, azzal hivattatol, (1) Szomorúságra: *mert szomorú az halálnak emlékezeti*, Sirák 41: 1. (2) Bűneidnek meg-ismérésére: *mert a' bűnnek földje az halál*, Rom. 6: 23. (3) Magad meg-ismérésére: *hogy halandó Ember légy, mert por vagy porrá kell lenned*, Teremt. 3: 19. (4) Magad el-készítésére: *mivel a' halálnak orája bizonytalan, hogy meg-ne lopjon tégedet*, Már. 24: 42.

II. Mikoron utolsó számadásodat meg-fontolod, azzal hivattatol arra. (1) hogy Te számadó szolga vagy, *mert az Isten sáfárságot bizott reád*, Luk. 16: 2. (2) Hogy Tisz-

tedben okosani el-járj és Isteneften, Matt. 24: 45. 46. (3) A' Te Uradnak meg-gondolására, a' ki te tőled számot vé-szen mind az utolsó fillerig, Matt. 5: 26. (4) Hogy a' te kés-zeid munkája szerint fizet-meg tenéked, Rom. 2: 6. Solt. 62: 13.

III. Midőn Haláladontúl-való dolgaidról elmékedel-arra intettetél, (1) hogy a' Testi bátorságnak ellene mondj: mert *qualis vita finis ita*, a' mint folj az élet úgy végző-dik. (2) A' kicsiny hitűséget el-távoztassad: mert az erő-sek vészik el a' bődögságot, Matt. 11: 12. (3) A' Kegyessé-get és szent életet kövessd: mert az ilyenek *mennek be a' bődögságba*, Sid. 12: 14. (4) Felebarátoddal-való békeségre: mert *e' nélkül senki nem látja az Urat*. Sid. 12: 14.

IV. Midőn az ördög mindenütt meg-vetett hálóit, meg-gondolod intetterel arra. (1) Vagyon tenéked ellenséged, melly ellen kell harczolnod, Job. 7: 1. *Vitézség ember élete*. 2 Tim. 4: 7. *Amaz nemes harczolt meg-harczoltam*. (2) Vig-yázásra, mert a' te ellenséged széllyel jár, melleted van még-fem látod, 1 Pét. 5: 8. (3) Fegyvereidnek az ellen való el-készítésére, Efés. 6: 14. Hogy ütközetinek ellene állhass. [4] Istentől segítség kérésre, mivel magad az ellen nem állhatz, Luk. 22: 31. 32. *Simon, imé a' Sátán kívánt Titeket, hogy meg-rostálljon; de én imádkoztam, hogy a' te hited el-ne fogyjon*. Kétsé-g kívül gyakran a' Sátán Isten eleibe fel-megyén, és ott vádolja a' Szenteket mint Jóbot: innét mondatik a' mi-atyánk fiaiak vádlójának, Jelen. 12: 10. Sőt ki kívánja Isten kezéből mint Pétert. Nagyobbat mondok, *tusakodik és per-rel Istennel mint a' Móses teste felett*, Jud. 7. 9. Már penig-len a' Sácánnak Isten előtt a' Szentek ellen való vádjá, kívánságot és perit, senki nem kárhoztathattya vizsgál nem-verheti; hanem csak a' Jésusnak imádsága és efedése: in-nen mondja, én imádkoztam hogy el-ne fogyjon a' te hi-ted. Imádkozik pedig csak azokért, a' kik az ő Krisztusá-

Calvinismus

és Fejedelmi vére által véghez-ment Váltáságnak örök lineái
közé be-szorítatnak, Ján. 17: 9. Innét mondátik immár e
Váltáság drága Váltáságnak a' Letzkében,

A' honnét.

En ti előtökbe állatok három dolgokat, mellyek fun-
damentomosan tsiráznak. ki e Sz. Irási szakaszbul.

- I. Egy Lelket; de olyyat melly már halálra
fententziáztatott.
- II. Egy Birót; de olyyat kiigazságában sem-
mi változást, sőt egy pontni hibát
nem szenyvedhet.
- III. Azon Lélek válttsága *Processus*át nehezi-
tő dolgokat mind ezek világosan
folynak a' Letzkébül.

I.

Egy Lelket; de olyyat, melly már halálra fententziázta-
zott. Ez a' Lélek az; mellyet a' minden valóságok-
nak Ura, a' minden jóságnak Istene, a' minden boldogság-
nak Attya, a' minden örömnek kút-feje alkotott; a' maga
képe hasonlósága szerint formált, Terem. 1: 27. Mindenek-
nek Urávetett, ý. 28. Mindeneket lába alá vetett, Solt 8: 7.
Csak nem Angyali méltósággal ékesített; avagy a' mint a Si-
dó szó tartja Istenek ditsőségével ý. 6. helyhezette ezt olly
joban, melly felől Isten szíve ditselkedik, Teremt. 1: 31. adott
ennek olly boldogságot, mellyen minden teremtet álatok
örvendeztenek, Rom 8: 23. be-töltötte ezt olyyatén öröm-
mel, mellyen soha az Angyalok elégge nem tsudálkozhatta-
nak, a' nap nem örvendezhetett, az egek nem vígadhattanak,

V. Mós. 32: 3. *Föld és égnek tulajdonítsatok nagyságot a' mi Istenünknek.* Ugyan is ha a' Teremtett minden dolgok, Istennek, kegyelembéli országában, a' Szentek körül véghez ment, nagyságos dolgain alrnéklodtanak: kétség kívül az épségnek alapatyában folyó dolgain-is, mert avagy a' Krisztus nem azt alátáé helyre; melyet a' bűn által el. vesztettünk: De nézd meg el-felejtven mind ezeket, el-hagyá Teremtőjét, és egyesüle Teremtőjének ellenségével, az ördöggel; minekokaért ki méne ellene a' sententzia mint Parázna ellen, *halálnak halálával halvesz-meg* Teremt. 2: 17. melyben őt gonoszokra sententziáztaték (1) hogy az Isten szerelmének országából ki vettesék, mint nem méltó Isten szeretettel, gyönyörűséggel, tündöklő országja nézésére, Efes. 4: 18. Mósesnek mint bűnösnek nem lehet Isten országát; hanem csak hátrul nézni II. Mós. 33: 23. (2) A' nyomoruságok rajta erőt vegyenek Job. 14: 1. (3) Az halál testi életét porrá tegye, *por vagy porrá kell lenned* Teremt. 3: 19. (4) Lelke ki noztársék pokolba Luk. 16: 23. (5) Lelke teste gyötröttesék örökké, Matt. 25: 41, E' sententziája ennek a' léleknek; méltán. is: mert Isten ezt a' maga képére teremte; de ő jobban szerette az ördög képét: Isten ennek paraditsomot szerze; de ő jobban kedvellé a' poklot: Isten ezt tette szívének nyugodalmává; de ő jobban szerette hogy az ördög nyugodna benne: Isten ezt gyönyörködterésére építette; de gyönyörködik az ördög benne: Isten ezt maga jósága dajkaságának tzeljává tette; de ő magának választotta az ördög dajkaságát 's a' többi, ez azért az a' boldogtalan lélek melly felől mondatik; drága a' Léleknek váltsága.

II.

Egy Bírót; de olyat ki igazságában változást nem szenvedhet: Ez az Isten, ki az ő szerelme gazdagságinak meg.

meg mutatására teremtetten, ezt a' lelket hogy abban nyu-
godna, Matt. 3: 17. Ugyan. is a' bűn Isten nyughataclanná
tette; de minekutánna a' bűn *bé-petséltetett*, uralkodása
meg-törött, a' Szenteknek szívek lett az Isteni szívnek
nyugodalmáva. Innét mondatnak Isten *lelkének Templomá-*
nak, a' Templom pedig Isten nyugodalma; mint a' Sala-
mon Temploma felől mondatik, Solt. 123: 8. De a' bűn-
nek béjőverele után, annyira el-idegenedett ettől a' lé-
lektől, Isten, hogy kívánja inkább el-törteni, mint sem arra
nézni; meg-tettzik, mit tselekedett Isten az őzön viz által
az első Világ béliekkel, Jerúsálemmel, és a' nemzetiségek
között eleitől tusakodó fegyverekkel.

III.

Szabadulását nehezítő dolgokat, melyek négyek lehetnek:

(I) A' Biró.

UGy vagyön ugyan, hogy ez a' Biró *felette irgalmas, ke-*
gyelmes Solt. 145: 8. *Sőt ezer iziglem irgalmaságot tsele-*
kezik, 2. Móf. 20: 6. mindazonáltal hogy természeti Igaz-
ságát, a' bűnnel bé-motskoltsa, Istensége, szépsége, 's
meg-változhatatlansága nem szenyvedheti. E' világi Birák
együtt lakhatnak, 's laknak a' latrokkal; de ez nem, Solt.
5: 5. Azok el-nézhetik a' bűnt; e' nem, Habak. 1: 13.
Azok bűnt tselekeznek; e' nem, Terem. 18: 25. Innét kö-
rül vette magát hozzá járulhatatlan tűzzel, 1 Tim. 6: 16. nem
javallom azért, hogy bűneiddel ide járulj; mert azokkal
együtt meg-emésztetel: mint az Aron-Pap Fial; kik ide-
gen tűzzel akarván áldozni, meg-emésztetének. 3 Móf. 10.
7. 2. csak olyan a' bűnös ISTEEN körül, mint a' lepke a'
gyertya körül, melly mig tavúl jár a' gyertyától, él; de
ha a' lángjában mégyen ottan meg-emésztetik; *mert ret-*
tenetes dolog az élő Isten kezében csi, Sid. 10: 21. E' világi
B3 birák

✻✻✻

melly a' bűnnek ellenünk való vádlását meg-hamisította és
 viszfza veri, mert a' bűnt kárhoztatta, Rom. 8: 3. mint az Abel
 vére, Kainnak ellene, Isten előtt való vádját, és mentege-
 rését, meg-hamisította, Istent meg győzte a' bősfszű-álásra
 Terem 4: 10. Sid. 12: 24. Nagyobbat mondok, micsoda
 vér ez? hatalmas, meg-ölő, meg-elevenítő, ugyan is min-
 nyájan a' Törvénynek hatalma alá rabúl, és Férjül, adattunk,
 és a' bűnnek kivánságára, a' Törvénynek átok alá rekesztő e-
 reje szerint, a' halálnak birodalma alá vettetünk; hogy meg-
 haljunk, Rom. 5. 14. 17. 20. 21. és a' bűn éljen, immár ennek
 a' vérnek kellett minket a' Törvény alúl fel szabadítani, és
 a' bűnnek eleveenségét, melly élő vala, meg-ölni; hogy min-
 ket, kik a' bűnnek országló eleveisége alatt meg-holtunk
 vala, a' bűnnek hólta után, meg-elevenítene, hogy ekké-
 pen ez a' vér lenne hatalmasab, a' hatalmas törvénnyel;
 ugy-mint, melynek köteletségét meg-rontotta: hatalmasb
 életű, a' bűn életénél; ugy mint, a' melly által a' bűn ele-
 vensége meg-holt: hatalmasb az halálnál; ugy mint, melly-
 ben az halál birodalma el-vétetett. Drága Válság hát az,
 melly illy áron fundáltatik! mondja itt a' jó Lélek Tzippo-
 rával a' Jénusnak; véren váltott Férjem vagy, Ki jöv. 4: 25.

(IV.) A' Porofzlók avagy az ellenség, ugy-mint a' test, a' világ, az ördög.

(1) A' Test az. A' melly ellen már régen ki-ment
 sententziája homlokára iratott: *A' test és a' vér nem birhat-
 ják az Isten országának örökségét,* 1 Kor. 15: 50. Job kezén
 ezt találod: *Valaki meg-nem tagadja magát, nem méltó én hoz-
 zám,* Mátt. 16. 24. Bal kezére ez iratott: *Por vagy porrá kell
 lenned,* Terem. 3: 19. Lábain illy lánczok függenek: *a' Lé-
 lek kész, de a' test erőtelen,* Matt. 26: 41. Rövideden, a' test
 olyan

olyan mint a' Sámson Felesége Delila, melly a' lelket megakadályoztatja, hogy Isten dolgait ne folytassa, ezt úgy látjuk e' világ szorgalmatoságainak, inkább töviseinek, fiában. Drága Válság hát az, melly körülötte ez akadályt el-rontja.

(2) A' Világ. Mellynek Nemes Levelén ézt találjuk; Valami e' világon vagyon, az, *életnek kevélysége, szemeknek bujálkodása, testnek kívánsága*, 1 Ján. 2: 16. ezekben vagyon minden gyönyörűsége; De *sentenciája* ez: *Válakiben vagyon e' világ szereteti, nem szereti az Atyát*, 1 Ján. 2 & 12. *E' világnak bérátsága Isten ellensége*, Jak. 4. & 4. Ez ellen kell e' bődögtalan léleknek tufakodni, mind addig mig meg nem győzi, másképpen nem leszen Isten örökösé 1 Ján. 5: 4. de mitsoda egy embernek egy Ország ellen pártot űtni, és egy Lelketskének e' világ ellen nem kistiny dolog: drága Válság hát az, mely itt a' Lelket győződelmese részi.

(3) Az Ördög, melly e' világnak Fejedelme ugyan Ján. 16: 11. Istene 2 Kor. 4: 4. Ura Efes. 6: 12. Sőt a' bűnösnek Férje (1) A' mennyiben a' maga Tisztátalan kívánságát a' bűnösben véghez viszi: mert az Ászszonyi-álatnak indulatja a' Férfiúnak *birodalma alá vettetett*, Teremt. 3: 16. (2) a' mennyiben országa Királyi székit, a' bűnösnek szívébe fel-építi, hogy hadakozzék abból az Isten ellen, a' Kristus ellen, a' Menny-ország ellen, az idveség ellen, és hogy abból ki-rekessze az Isten szeretetét; mint a' Férfiúhoz köttetett Ászszonyi-álat szívéből, az házasság által, más Férfiúhoz való olyan szeretet ki-rekesszertik. De ugyan csak így *sentenciáztatott-meg*, menyben *ma rekeszteti ki e' világnak Fejedelme*, Ján. 12: 31. 16: 11. Ez ellen kell penig a' bűnösnek tufakodni, mind addig, mig meg-

C

győzi,

győzi, másképen nem léssen Isten forrása, 1 Ján. 5. De
mitsoda egy Léleknek egy Ur ellen rugodozni, egy Feje-
delem ellen pártot űzni, egy Isten ellen hadakozni, avagy
maga szerelmes Férje ellen tusakodni; ítélje meg a' bölts!
Drága vér hát az, melly itt első segélli a' Lelket.

Midőn már a' lelki Meny-Afzszony mind ezeket magá-
ban el-gondolná', így kiált a' Vőlegény után: *Vonj enge-
met, és te utánmad futok*, Enek. 1: 4. Mellyben bármát, (1)
Erőtlenségét, mellyet okozot ő benne a' test, e' világ, a'
bűn. (2) Szerelmét, melly inditott ő benne mind a'
Vőlegény szépségétől, Solt. 45: 2. mind házának drága ja-
vaitól, 1. 9. mind annak lakodalmának örökké valóságá-
tól, Jelen. 19: 9. (3) Kivánságát, mellyet okozot ő ben-
ne a' testtel, e' világgal, az ördöggel-való hartz, Enek. 1:
6. A' lelki szabadság, Ján. 8: 36. A' beszéd, Ján. 6: 68.
A' lelki eledel, Ján. 6: 51. mellyek fel-találtatnak mind
a' Vőlegény házába.

Mind ezekből lássunk három Tanúságokat:

Az elsőben. Szól e' gyászos Koporsó magárul.

Másodikba. Szól azoknak kik ezt könyhullará-
sokkal ásztatják.

Harmadikban. Szól azoknak kik ezt nézni ide
jöttünk.

I. Tanúság.

Mellybe szól e' gyászos Koporsó
magárul.

Jollehet az én lelkemet, ítélő Birám, a' bűnért halálra
sentenciáza; mindazáltal drága váltságának árán, a' Jéhus
szerelmes

Szerelmes Véréen, meg-békéltetvén ítélő Birámmal, örven-
dek az Ur nyugodalmába örökkén és örökké.

Kérség kívül az Istennek szerelmében e' világból ki múlt
lélek gyászos koporsójából e' négyet monhatja maga felől:

(I) Én az én ítélő Birám ellen vétkeztem; bizony jól
mondhatja; mert kitsoda a' ki nem vétkeznék? Rom. 3.
5. 12. Kitsoda mondhatja, tiszta az én szívem? bizony az
ember nem, mert *mint a' vizet úgy iszja a' bűnt*, Job. 15.
Kitsoda tiszta e' világon? bizony az ember nem, mert *sen-
ki nem adhat a' tisztátalanból tisztát*, Job. 14.

(II) Ezt monhatja: Én a' bűnért *sentenciáztattam* ha-
látra. Ugy vagyon, vétkezett Adám, ki-ment ellene a'
sententia, az átok, és az halál. Ugy vagyon, vétkeztem én
is, az Adám hasonlatossága szerint, azért rekesztettem a'
Törvénynek átka, és az halálnak biródalma alá, mert a'
bűnnek földja az halál, Rom. 6; 23. Való dolog ugyan;
a' Törvény szeretett engemet, mint engedelmes Jegyesét,
míg én is őtet szerettem: holott pedig ellene vétkeztem,
mint paráznát, engemet fogva tartott az halálra, nem
szerelmének, hanem gyűlölségének biróalmába: mint
az Afizonyi-álat míg tiszta szeretetik Féjértül; de ha
parázna, gyűlölségnek kötelében tartatik a' halálra.

(III) Ezt monhatja: Meg békéltettem Birámmal,
nem magam jószágom által; hanem olly vér által, *melly*
ISTEN szíve nyugodalma vala, Matt. 3: 17. Melly vérbe *szé-
rette ISTEN a' Szentek seregét*, Ján. 3. 16. és ezen vérben
meg-tisztulván, szeret engemet a' Törvény, mint enge-
delmes jegyesét, hogy a' Törvény ne lenne nekem halá-
lomra; hanem inkább életemre meg-igazításomra, Rom.
8. 5. 2. 4.

(IV.) Még-is ezt mondhatja: Es így drága áron váltatván, még bizony drága jutalmát is kóstolom e' vérnek. Mitsoda ez? az Isten színének nézésével való örök megelégedés, Sólt. 17: 15. Lásd, Sólt. 16: 10. és 116: 7. Jelen. 7: 16. 17.

II. Tanúság.

Mellyben szól azoknak kik őket könyhullatófokkal kefergik.

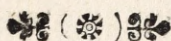
UGy vagyom, hogy Ti kik én hozzám közeléb járuló szerelmesim voltatok, ez én gyászos koporsómnak előtökbe való tűnésén kefergetek; de e' bizony nem egyéb, hanem mint meg annyi vigasztalásoknak kintses Tárháza.

Ugy vagyom. Én is azt mondom ez Isten székiből, hogy az Isten félőknek koporsójok vigasztalás Sólt. 116: 7. mert találunk azokban sok szép vigasztalásokat.

(I.) Azt kérdem én, mitsoda az ilyen Koporsó? Egy, dicsőségből a' földnek porába le vettetett a' bűnért, de már Isten barátságára által ment Léleknek nyugalma, bódognak mondjuk azt, kinek jó baráti vagynak; bizony bódognak az kinek Isten barátja mert annak meg, *jelentí az életnek titkát és a' meg-elevenítő fő böltseséget*, Sólt 25: 13 14.

(II) Még-is azt kérdem én mitsoda ez? Egy, bírása előtt meg-sententziáztatott; de már azon bírjától kegyelembe bé vétetett Léleknek hajléka: bódognak tartjuk mikor valamely jó akarónk sententziája alól fel szabadul, bizony bódognak az ki Istennek sententziája alól fel szabadul, mert *rettenetes dolog az élő Istennek kezébe esni*, Sid. 10: 21.

(III.) Még-is kérdem mitsoda? Egy terhes adóssággal telyes

tellyes, de drágá váltságon azon adótság alúl fel szabadúl
Léleknek kintse helye ez. Ugyan meg-újúl ember mikor
világi adósága el-haritatik; mennyivel inkább mikor az örök-
ké való adóság el-vétezik és meg-botsáttatik Solt. 32: 1.
Bóldog a' kinek hamisága meg-botsáttatott.

(IV.) Még is kérdem mitsoda ez? Egy, menyei Király-
nak Királyi vérén nyert hívének hajléka, ez a' ki felől mon-
datik, hogy el-törül minden könyhullatast mága szerelme-
nek keszkenőjével Jelen. 21: 4. Azért nem szükség ezen
felettéb kesergetni.

III. Tanúság.

Szól azoknak kik ezt nézni ide jöttünk.

UGy vagyon, hogy mikor e' gyászos koporsóra tekintünk
írtozik a' Természet; de e' bizony nem egyéb hanem
emlekezetnek őzlópa, melly sok dolgokra emlekeztett Ugy
vagyon, mert ha reá tekintünk látunk rajta sok írásokat.

(I.) Ha reá tekintesz találsz illy arany mondást. Ha-
sonlo a' baromhoz a' ki az ő váltságát meg nem gondolja,
és abban az Isten dicsőségét terjesztetni nem kívánja Solt 49:
v. 21. még pedig ahoz, melly bolond, el vesz, soha örök-
ké világot nem lát, így múlik ki nagyobb része e' világnak
reménség nélkül és életnek világa nélkül, bizony szép mon-
dás, olvasd meg Világ dicsőségének Fia, nem el hiszem hogy
minden érzékenségeid rajta meg ne rendüljenek.

(II.) Ha reá tekintesz illy igaz írást lártz. Alázatos-
san kell a' Lélek váltságában járni. Ezt a' Váltásznak Ura
mondja Matt. 11: 29. *Tanuljatok hogy én szelid és alázatos szí-
vű vagyok.* Isten is az ő Kegyelemét az alázatosoknak ad-

ja az az a' váltságot Jak. 4: 26. Olvasd meg Világ kévély
dicsőségén nyugóvó ember akar ki légy, nem el-híszem
hogy szivednek belső rejteki meg ne reszkeslenek.

(III.) Ha reá tekintesz találsz illy intést: Sietni kell ab-
ban a' Városba az holott e' váltság tellyes leszén; mert nin-
tse itt maradandó városunk, *Sid.* 13. Isten az O Testa-
mentomban rendelt szabadságnak Várost, az holott a' bű-
nösök az halál előtt meg-maradhatának a' Fő. Pap halá-
láig. De ha ISTEN egy Várost építet volna e' világon, az
holott soha örökké meg-nem halna az ember, oda én is
el mennék; de bizony te sokkal inkább. Sőt azt mondom:
ha szintén az ISTEN az *Oceanus* tenger leg-mélyebb örvé-
nyébe, 's annak fenekén építette volna, még is eddig e'
világ fiai utat csináltak volna oda, mint a' Babel tornya
formalói a' Viz özön előtt való meg-maradásra: Kivált
penig azok szeretnék e' várost, a' kiknek hasok Istenek,
pénzes ladajok az ő Meny-országok, és másokkal a' Föld-
nek porából; űlvén a' Világ dicsőségének Királyi székiben
imadtatják magokat, avagy hogy a' 49. Soltár szavaival
éliek, a' melly világi jokkal meg kövéredet Fő-rendeknek
tellyes gondjok, az, hogy az ő hamis uton, sok igazság-
talanságokkal, másoknak meg nyomorításával, sok véres
veretékivel másoknak, magassan fel épített *Familiák*ok, hi-
rek, nevek, sok Nemzetiségeken által menjen: ez illyen
Familiák vesznek el mint a' barom, holott ezt kellett vol-
na tselekedni, hogy a' KRISTUS *Familiák* Királyi Papi or-
szága killyeb terjedne. Gondoljátok meg ezt Méltóságok!
hová lettek ebben az hazában sok *Familiák*? el-múltanak,
mert az ISTEN Országát nem szélesítették. Miért veszett el
a' Jéroboám háza? azért, mert meg-keskenyíté az ISTEN
Országát. Még egyet mondok, ha nem bánjátok; En ugy
veles

velekedem, hogy ha édes Idvezitőnk most a' Földön szorozná, és a' gazdagokat így szolitaná-meg: adjátok el a' Ti kintsetek, osztogatásotok a' szegényeknek, és léfzen kintsetek menybe; csak ugy járna ő Fellege mint járt ama' gazdag iffiuval, *Mark. 10. 22.* Kintül ugyan ezent kívánván oda hagyá Urunkat, tartván nagyobnak a' földet, mint sem az Istent, oh bolond Nemzettség! Igazán ide illik az: könnyeb a' tevének a' tő fokán által menni, mint sem a' gazdagnak Meny.-országba *Y. 25.* Gazdagok *sententia* ez! méltán-is; mert keljen-fel a' jó lélek, aljon Isten mellé, vezetesse magát Istennel a' Gazdagok udvarokba, fekete hatyúnál ritkábban látja a' Kegyelességet köztők. Méltóságok olvasátok-meg a' 49. avagy mások szerint 48. Soltárt, legyen az *Familiatokban* folyó dítsőségnak egyenes mértéke, mert bizony az ISTEEN méltóság nélkül el-ránt, *Sólt. 50.* Siesfetek ama' meg-marádandó Városra, mert nintsen bizony nintsen maradandó Uraságtok, gazdagságtok, *familiatok*: akkor hagynak-el mind' ezek, mikor leg-jobbán kívántatnék, példátok lehet ama' Gazdag *Luk. 16. és 12. Y. 20.* Mononiában álmodoznak egy szigeter, melyben az ember meg nem hal, higye a' ki akarja: ezek pedig a' köz-rendekre-is illenek.

(IV.) Ha réá tekintesz találz ily vigasztalást. Boldog az a' kinek része van e' Válságban mind' életébe: mert vagyon néki közben járója Isten előtt a' JESUS, *Jób. 33. 24.* kétség kintül fokszor az Isten meg-haragzik a' szentekre, és haragjába meg-ostorozza; de a' JESUS menyben lévén meg-emlékezteti ISTENT kegyelmességéről és éretek tett válságát ISTEN előtt mutogatja ezt mondván: Szabadíts meg őtet, hogy meg ne haljon, találтам engesztelést néki melly drága jó ez; mind' halálában: mert e' válság nem egyéb

egyéb hanem halál ellen való orvoság hogy meg ne haljon,
mind halálántúl, mert léssen néki világosága mind örökké.
Azért mivel illy dolgokra tanit nem méltó tőle irtózni; sőt
méltó hogy fel vegyűk, és bé-tegyűk nyugodalmába.

En-is azért Tégedet ez ISTEN székből ezzel borsáto-
lak be sírodba. Azon ISTEN jósága kinek előtte jártál
életednek minden napjaiban menjél el veled nyugodal-
mádban, oltalmazza testednek porotskáit; e Világon ma-
radt özvegyedd árvaiddal dajkálkodjék szerelmetessen;
minket pedig készítsen el mászó végűnkre, A M E N.

Az ISTENI szerelem dajkálkodjék minnyájunk-
kal egész életünkben ugyan, de kivált
halálunk oráján és örökké
A M E N.

Amo 1744. Dec 23. Marty me
L. T. N. Dravecky Maria Aénid
L. Aénid. Bék. y Rosh Per
Szer. vaimel Losvyy y Galabf.
Az Jenevny gyűjteménye
L. Aénid. Bék.

